

Musik og Fis på Madeskovskolen i 60'erne

Af Børge Eibye, lærer på Madeskovskolen 1963-1966.

I 1963 ankom 3 nyuddannede seminariekammerater til Madeskovskolen. Kaj Schröder havde fået Birger Djurhuus og Børge Eibye (undertegnede) med til Nakskov. Kaj var nakskovit og var opvokset på Rosnæs, hvor hans forældre stadig boede. Birger og Børge havde begge musik som liniefag og var, igennem dannelsen af det stadig godt spillende "Goose town Jazzband" i 1961, blevet rigtig gode venner. Det var derfor naturligt, at de så fortsatte med musikken på den skole, de nu skulle virke på.

Madeskovskolen var dengang en skole ledet af inspektør Christensen og viceinspektør Munk-Hansen. To gæve lærere, som var meget optaget af, at eleverne trivedes og lærte noget. Der var goder rutinerede kræfter, såsom Larsen og Drejer, som nok til at begynde med synes, der var lidt rigeligt "go" i de nye kolleger. Det var nemlig sådan, at foruden de tre nævnte, kom der også ægteparret Shell, Birthe Hoffmann, Henny Pender, Else Lundh, Poul Andreasen, Friies m. blokfløjten m. fl. Der blev så skabt et lærerkollegium, der trods mange forskelligheder fik skolen til at fremstå som meget progressiv med en god atmosfære og en tillidsfuld ledelse. Så vi unge lærere fik megen frihed til at udfolde os på hver sin vis. Larsen og Drejer var vi unges anerkendte, når det brændte på. Alt i alt en rigtig god begyndelse for mig som lærer.

Men min debut som dansklærer og klasselærer var derimod en katastrofe. Min første dansktimer med mine nye, nysgerrige og forhåbningsfulde elever blev indledt med en gennemgang af sangen/salmen "Som dybest brønd". Det var for klasselæreren en katastrofe, og eleverne brød gang på gang sammen af grin og planlagde sikkert fremtidens underholdning med denne pædagogiske analfabet. Jeg glemmer aldrig denne lektion, som har vist sig at være mere værd end timerne på seminarier. Men det ændrede sig heldigvis til det meget bedre for begge parter. Flere af eleverne er senere selv blevet enten pædagoger eller lærere. Så helt slemt har det nok ikke været.

Tilbage til musikken! Djurhuus og jeg havde i vores seminarie- og jazz-tid talt om, at når vi kom ud som lærere, så skulle vi nok vise den ganske, danske befolkning, at det er sjovt og vigtigt at spille musik eller synge. "For når man spiller eller synger, kan man ikke være sur!" På Vordingborg Seminarium havde jeg fået lidt undervisning i at spille bas, og hvad en becifring var for noget af to store kapaciteter som Steffen Hagberg og Poul Kjølner. Jeg har spillet violin fra barnsben. Djurhuus spillede banjo og guitar, og sammen med Chuck Engelbrecht (Jaco Sko) udgjorde vi den første rytmegruppe i "Goose Town". Vi aftalte derfor, at Djurhuus hovedsageligt skulle tage sig af det instrumentale, mens jeg skulle forsøge

mig med et skolekor.

Vi forsøgte at støve elever op, som spillede og sang, og det gik forbavsende hurtigt med at få etableret et lille skoleorkester "The Noisy Boys". Der var Poul Erik på klaver, Freddy og Frank på harmonika, Mogens på trompet, "Futte" på trækbasun, Jan Svale på guitar, Alfred Date d. 3. bas og Jørgen Petersen på trommer. Vi fik også stablet et skolekor på benene, som bestod af både piger og drenge. I sig selv en bedrift! Det blev efterhånden sådan, at kor og orkester spillede op til skolens arrangementer,

som derfor blev meget velbesøgt, fordi forældrene kunne beundre deres talentfulde afkom. Det blev også velbesøgt, fordi skolens ledelse og TAP'erne (teknisk administrativt personale) også bakkede op. Jeg husker den første gang, vi skulle spille på skolen. Jeg kontaktede vores pedel, Carlo Lerche, som også var byrådsmedlem (det vidste jeg ikke). Så jeg sagde ligefremt: "Du Lerche! Hvor mange stole tror du, vi skal stille op til i aften?" Pedellen kiggede meget bestemt på denne fremfusende, respektløse flås og repliserede: "Har du nogensinde set en due med så store fødder?" Jeg svarede, mens jeg kiggede på hans fødder: "Næhh! Men nu har jeg se en Lærke!" Efterfølgende fik vi det bedste forhold til hinanden, og jeg husker Carlo som en god hædersmand. I øvrigt endte den første koncert, så vidt jeg husker, med afspilning og afsyngning af "Ak! Värmland, du Sköna!" Ikke et øje tørt. Senere kom der overraskelser. Jeg husker specielt, at vores viceinspektør Munk-Hansen spillede duet på violinen med eleven Bodil, hvilket var en stor succes. Musikken og glæden bredte sig.

Det gik så fint med vores kor og orkester, at Victor Cornelins på Byskolen fik nys om vores stigende gode præstationer på Madeskov. Jeg fik en dag bud om, at vi skulle sende vore bedste talenter ind til ham på Byskolen, så de bedre kunne udvikles. Det blev Djurhuus og jeg selvfølgelig lidt (nej! meget) vrede over, så jeg svarede tilbage, at vi skam fuldt ud var i stand til at udvikle vore talenter selv, og at vi aldeles ikke sendte en eneste elev til Byskolen. Cornelins talte ikke til mig i tre år, når vi var til fælleslærerrådsmøderne. Mange af vore daværende talenter spiller endnu!

Vore elever blev mere og mere motiverede og dygtige, og snart udviklede det sig til, at det var dem selv, der kom med, hvad de ville spille, og Djurhuus var en fortrinlig leder af den afdeling. Det gik så vidt, at vi lånte Alfred Date d. 3. nøglen til skolen, så "rødderne" kunne komme ind og øve sig. Hvordan Alfred d. 3. fik sin far Alfred Date d. 2., som foruden at være restauratør på Jernbanerestauranten også var formand for skolekommissionen, er for mig et mysterium. Enten har farmand "holdt kikkerten for det blinde øje", eller også har Alfred d. 3. holdt tæt. At Carlo Lerche, som pedel, heller ikke fik nys om sagen, er også ubegribeligt, men Alfred Date d. 2. og Lerche var jo byrådsmedlem (S) begge to.

Koret blomstrede også. Således fik vi tilgang af flere elever, også fordi vores gode kollega Else Lundh ville med i koret. Hun var en stor hjælp og var med til at sy korets første dragter af noget skotsktrinet, så vidt jeg husker. Det tog sig fint ud, da vi i foråret 1966 var på turne til bl. a. Ans, hvor vi havde en par gode dage sammen med elever og kolleger i det jyske.

Der var også tid til andet end musik. Jeg lavede sammen med Kaj Schröder en skolekomedie. Vi spillede "Svend, Knud og Valdemar". Som alle nu ved fra tv, er det en festlig komedie vedr. "Slaget om Gratis Hedel!" Som jeg husker det, var det en dunderende succes. Forestillingen blev opført på den stor scene på Byskolen. Byens største sal på det tidspunkt! Alle eleverne gjorde det godt, og Kaj Schröder og jeg blev flot bakket op af vore kolleger m.h.t. kostumer, sminke o.s.v. Det var et brag af en skolekomedie, dels fordi alle gav den fuld gas, men også fordi specielt Alfred Date(3) som den evig indblandende sufflør, og Jørgen Petersen som den plakatfulde Biskop Absalon gav forestillingen det sidste. De var vanvittig morsomme - dengang!

Min morbror var skoleinspektør på en dansk skole i Flensburg og foreslog, at vi tog 7. klasserne med til 100 års jubilæumsmarch for slaget ved Dybbøl. Marchen skulle gå fra Sønderborg Slot til Dybbøl Mølle. Det blev til en uforglemmelig lejrskoletur til det sønderjyske, hvor vi fik vist Madeskovskolens fane båret af en Burmeister. Det var også en tur, hvor Viggo Dideriksen ikke fik drillen

Poul Andreasen så meget, som han plejede. Andreasen viste sig nemlig, i de omgivelser, at være en rar og venlig mand med en lidt speciel form for humor, som var ganske underholdende, hvis man fatter den. Det gjorde eleverne med Viggo i spidsen ikke altid. Andreasen havde den bedste lærereksamen af os alle, men det viste bare, at han var rigtig god til at gå på seminarier. Han befandt sig ikke godt i Folkeskolen.

Efter musikturen til Ans kom vi hjem igen til hverdagen. Noget af en omstilling, idet skoleskemaet for næste år var blevet lagt uden om Djurhuus og mig. Det holdt mit temperament ikke til, så inspektør Tandrup fik min opsigelse. Jeg var blevet lidt træt af Folkeskolen og havde fattet interesse for at opdrage børnene til "musiske mennesker". Vi ved, at musik består af tre bestanddele: nemlig melodi, harmoni og rytme. Vi vil alle gerne finde vores melodi, og dermed harmoni i tilværelse, så vi også kan finde vores livsrytme. Så jeg havde søgt og fået en stilling på et skolehjem på Fyn for unge med adfærdss- og indlæringsvanskeligheder. Sådan startede mine 36 år med utilpassede børn. Et arbejde som også Alfred Date(3) gik ind i, i mange år.

Afslutningen på min tid i Nakskov blev en stor koncert i Nicolaj Kirke, hvor skolekoret gav et par numre, hvor Nakskov Herrekor, som jeg var blevet dirigent for, gav et par numre, hvor Nakskov Kammerorkester, rene strygere, spillede for til sidst at forene sig i en fælles udgave af Mozarts "Ave verum Corpus" med mig som dirigent. Det er en oplevelse, som selv nu får hårene på mine arme til at rejse sig, og en oplevelse jeg aldrig vil glemme. Selv Cornelins kom hen bagefter og gav sin anerkendelse til kende. Koncerten og den oplevelse vil for altid forene mig med kollegerne på Madeskovskolen, Nakskov Herrekor og sidst, men ikke mindst, alle de dejlige elever, der nu, ligesom jeg, er blevet pensionister. Alt godt til jer alle sammen!

Madeskovskolens ånd blev lagt af de fire første inspektører. Personligheder som: Alfred Date d. 1. som også var Landstingsmedlem, Insp. Christensen, viceinsp. og insp. Munk.Hansen og Arne Tandrup. Deres forståelse for lærergerningen gav de videre til os unge lærere. Dengang var der hverken tale om mobning eller inklusion. Der var tale om involvering og autensitet; en livsholdning til jobbet. Vi kunne lide vores arbejde, og vi kunne lide vore elever. Eleverne blev hjulpet, hvad enten de havde sociale, psykiske eller fysiske problemer, derfor fik vi også meget tilbage fra eleverne. Madeskovskolen er for mig den bedste skole dengang, som i dag!
Alt godt.